

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

28. ČÍSLO / XIII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

10. ČERVENCE 2005

Z obsahu:

**Naše pomoc
je ve jménu Páně**
Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
22. června 2005
- strana 2 -

**Tomáš Morus
(1477-1535)**
- strana 4 -

Svět potřebuje otce
Bernard Dubois
- strana 6 -

Blaze muži...
Antonín Wächter
- strana 7 -

Zvolit lásku
Pamela Stenzelová
- strana 8 -

Pouť veřejných činitelů
Mons. Jan Graubner
- strana 10 -

Evropa je těžce nemocná
- strana 10 -

Svědectví
- strana 12 -

Počátky Církve (13)
Mario Galizzi
- strana 13 -

**Výzvy fatimského
poselství (17)**
Četba na pokračování
- strana 14 -

**Zázrak na přímluvu
fatimských dětí?**
Rozhovor s P. Luisem
Kondorem SVD
- strana 14 -

Naše pomoc je ve jménu Páně

(Žalm 123 z pondělních nešpor 3. týdne)

Máme před sebou žalm 123, děkovný zpěv celého společenství, které shromážděno na modlitbách povznáší k Bohu chválu za osvobození. Žalmista vyhláší na úvod tuto výzvu: *Ať to vyzná Izrael* (v. 1), a povzbuzuje tak všechny lid, aby pronesl živý a upřímný dík Bohu zachránci. Kdyby se Hospodin nebyl připojil na stranu obětí, ony svými omezenými silami by nebyly schopny se vysvobodit a jejich protivníci podobní příšerám by je byli rozsápali a rozdrtili.

I pokud je tím myšlena nějaká zvláštní historická událost, jako konec babylonského vyhnanství, pravděpodobnější je, že žalm je koncipován jako poděkování Hospodinu za záchranu z nebezpečí a prosba za osvobození z každého zla.

Záchrana ze záplavy hrozivého zla

Po úvodní připomínce určitých „lidí“, kteří napadli věřící a byli schopni je *zaživa pohltit*

(srov. v. 2-3), má zpěv dva momenty. V první části převažují vody vylité z břehů, pro Bibli symbol ničivého chaosu, zla a smrti: *Voda by nás zatopila, přival by se převálil přes nás, přes nás by se převálily rozbourané vody* (v. 4-5). Prosebník zakouší jedinečný zážitek, že se nachází na mořském břehu zázračně zachráněný ze zběsilého mořského příboje.

Život člověka je obklopen nástrahami ničemů, kteří usilují nejen zmařit jeho život, ale chtějí zničit také všechny lidské hodnoty. Proto Pán povstal na ochranu spravedlivého a zachráně ho, jak zpívá žalm 17: *Napřáhl z výše ruku, uchopil mne a vyprostil ze spousty vod, vytrhl mě přemocnému nepříteli, těm, kteří mě nenáviděli, vynesl mě do volného kraje, zachránil mě, protože mě miluje* (v. 17-20).

Vytržení z nástrah smrti

Ve druhé části přechází náš děkovný zpěv od mořského ob-

razu do lovecké scény typické pro mnoho prosebných žalmů (srov. Ž 123,6-8). Naráží se zde na dravce, který ve svých drápech svírá kořist, nebo síť lovců, kteří loví ptáka. Ale poděkování vyjádřené v žalmu nám dává pochopit, že osud věřících, který byl osudem smrti, byl radikálně změněn spásným zásahem: *Veleben bud' Hospodin, že nás nevydal za kořist jejich zubům. Naše duše vyvázla jako pták z ptáčnickovy léčky; léčka se přetrhla a my jsem volní* (v. 6-7).

Vstupní vyznání víry

Modlitba se stává vzdechem úlevy, který stoupá z hloubi duše: když všechny lidské naděje padnou, může se objevit Boží zachranná moc. Žalm může proto skončit vyznáním víry, které vstoupilo před staletími do křesťanské liturgie jako ideální úvod každé naší modlitby: *Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit coelum et terram - Naše pomoc je ve jménu Hospodina, který*

učinil nebe i zemi (v. 8). Zvláště Všemohoucí se připojuje na stranu obětí a pronásledovaných, kteří k němu volají *ve dne v noci, zjedná jim pohotově spravedlnost* (srov. Lk 18,7-8).

Dík církve vítězné a touha církve bojující

Svatý Augustin dává k tomuto žalmu zvláštní komentář. Nejdříve si všimá, že žalm přiměřeně zpívají „Kristovy údy, které dosáhly blaženosti“. Tedy především ho zpívají svatí mučedníci, kteří odešli z tohoto světa a jsou s Kristem v radosti připraveni, aby přijali v neporušenosti ta těla, která byla dříve porušitelná. „Za života podstoupili v těle muka, ale na věčnosti se tato muka změnila v ozdoby spravedlnosti.“

Pak v druhé části nám biskup z Hippo říká, že i my můžeme zpívat tento žalm v naději. A vysvětluje: „I nás oživuje bezpečná naděje a budeme jásavě zpívat. Zpěváci tohoto žalmu nám totiž nejsou cizí... Proto zpívejme všichni v jednotě srdce: jak svatí, kteří již mají korunu, tak i my, kteří se v pohnutí připojujeme v naději k jejich koruně. Spolu toužíme po onom životě, který zde dole nemáme, ale který nemůžeme nikdy mít, jestliže jsme po něm dříve netoužili.“

Svatý Augustin se vrací k první perspektivě a vysvětluje: „Svatí vzpomínají na utrpení, která je potkala, a z místa blaženosti a pokoje, kde se nyní nacházejí, dívají se na cestu, kterou prošli, aby sem dospěli; a tak poněvadž bylo obtížné dosáhnout osvobození, kdyby nezasáhla a nepřispěla jim ruka Osvoboditele, plni radosti volají: *Kdyby Hospodin nebyl s námi...* Tak začíná jejich zpěv. Neřekli ani, z čeho byli vytrženi, tak veliký je jejich jásot.“ (*Esposizione sul Salmo, 123, 3. Nuova Biblioteca Agostiniana, XXVIII, Řím 1977, s. 65*)

*Bollettino Vaticano 22. 6. 2005
Mezititulky redakce Světla*

EDITORIAL

Semínko se vyznačuje tím, že je docela malé, nenápadné, skromné a bezbranné. Samo nijak nepřipomíná to, co z něho vzejde, ale právě v tom je obdivuhodné a vzácné, že ve svém nepatrném objemu obsahuje beze zbytku tajemství budoucího života a růstu. Jeho cena je tedy jednak v jeho původu, jednak v bohatém užítku, který z něho může vzejít. Ačkoliv je k tomu zcela připraveno, ne vždy najde nezbytné podmínky, aby mohlo naplnit své poslání a předat dále přijatý život.

A právě k takovému skromnému, nenápadnému a bezbrannému, ale životodárnému semeni přirovnává Pán své slovo o Božím království. Když jeho po-

dobství nasloucháme s vědomím všeho toho, co jsme od Ježíše a o Ježíši slyšeli, musíme k rovině jeho metafory připojit ještě další poznání: za paralelou „semeno – slovo“ se nám objevuje ta nejvyšší rovina: „semeno – slovo – Slovo“, tj. sám Boží Syn. Ony příznivé či nepříznivé, až nedůstojné podmínky, v jakých se může ocitnout rozsevačovo zrno, hovoří ve skutečnosti o postavení, jakému se vystavuje dobrovolně sám Boží Syn, když touží vstoupit do lidského srdce, aby se jeho přítomnost mohla projevit alespoň v třicetinasobném užítku.

Za hlavní překážku Božího slova označuje Pán nedostatek pochopení a porozumění. To

to porozumění se netýká teprve obsahu slova, ale už samotného pochopení, že jeho slovo o království není **něco**, ale **Někd**. Zásadním nedorozuměním, které blokuje všechno pochopení, je pohlížet na ně jako na neosobní vzkaz, příkaz nebo dekret od někoho vzdáleného, kdo ani nebere dostatečný ohled na naše tužby, problémy a potřeby a tak nám někdy přímo ztěžuje náš život. Boží slovo je něco zcela jiného, je to **osobní návštěva** nejlaskavějšího Boha, který nás přišel **oslovit jménem** a který chce s námi rozmlouvat a uvádět nás laskavou rukou na cestu, pro kterou nás stvořil. Takto musí přistupovat k Božímu slovu už ten, kdo je tlumočím, i ten, kdo je přijímá.

Pokračování na str. 11

Podmínky dobré úrody

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Blahoslavené vaše uši, že slyší

Kolem Pána vznikl neobvyklý nával. Nedej se odradit tou tlačenicí. Pán si najde způsob, jak promluvit k těm, kteří ho chtějí opravdu slyšet. Vybral si za kazatelnu jednu z lodí. Předmětem jeho promluvy bude obdivuhodný osud jeho vlastního slova. Pros Ducha svatého, aby vzácné Boží semeno mohlo v tobě přinést bohatý užitek.

Odevšad tě zaplavuje množství informací a slov, která jsou někdy více než prázdnota. Tvoje duše se proto mimoděk brání tomuto přívalu. Ale tady nepůjde jen o slova a informace. Bůh Otec ti posílá věčné Slovo, aby ti v něm zjevil sám sebe. Pozval si tě dnes, abys byl jeho dobrým posluchačem. Chce tě i uprostřed tohoto davu oslovit zcela osobně. Zasvěti tě do tajemství, jak se stát Boží zahradou, ve které by jeho setba rostla, kvetla a množila se, aby „dozrála pro bohatě prostřený stůl“, u kterého by se mohli nasytit ti, kteří hladoví po pravdě. Musíš tedy dobře vědět, jak snadno může nejdražší semeno přijít nazmar.

Především je tu odvěky jeho a tvůj nepřítel, který nemá zájem, aby Boží setba vzešla. Hledá každou příležitost, aby tě o ni připravil. Nemá to těžké, jestliže se tvé srdce stává neoploceným korzem, kam může volně vstupovat cokoliv a kdokoliv. Okouzlen nápadnými cetkami a halasnou prázdnotou, snadno se dáš připravit o to, co je skutečně cenné a vzácné a co chtěl u tebe zasít nebeský Rozsévač.

Vzácné semeno, s jehož úrodou Ježíš ve tvé zahradě počítá, nevystačí s pouhým citovým vzplanutím a pomíjivou náladou. Nespoléhej na pocit radosti, který někdy provází jeho první přijetí. Květina, na kterou zapomeneš pro množství jiných zájmů a kvůli prvním obtížím, na které narazíš, nutně uvadne a zahyne.

Boží semeno může klíčit a vyrůst jen v půdě opravdové svobody ducha. Srdce připoutané k lákavým vidinám majetku a s ním spojeného pohodlí přirovnává Pán k poli zarostlému bodláčím. Trnitý plevel tu bují a houstne s neobyčejnou drzostí a nekontrolovaně rychle udusí nelítostně všechno ušlechtilé a krásné. V takovém dusném a trnitém zajetí se ovšem ocitá nejen Boží sazenice, ale i tvá vlastní duše.

Pro každého, kdo si alespoň někdy zasadil nějaké semínko a pak netrpělivě čekal, zda se ujme, vyklíčí a poroste, mělo by být Ježíšovo přirovnání dostatečně výmluvné. Ale božský Kazatel si s bolestí stěžuje, že ačkoliv má kolem sebe tolik posluchačů, je mezi nimi mnoho těch, kteří ho sice poslouchají, ale ve skutečnosti neslyší. Příčina je v tom, že jejich *srdce obrostlo tukem* blahobytu, pohodlí a lenivé netečnosti. Není to smutné, být Ježíši tak nablízku, a dokonce odejít s prázdnotou? Co by za to dali jiní, kdyby k nim zaznělo tak bezprostředně slovo, které *vyšlo z jeho úst!* Ten, *kdo má dostatek ochoty a pokory, tomu bude dáno a bude mít ještě víc.* Ale *ten, kdo nemá opravdový zájem, protože vidí a oceňuje jen sám sebe, ten přijde i o to, co si myslí, že má.*

Neodcházej tedy s těmi, kteří nechápu pro svou lhostejnost a povýšenost, ale využij příležitosti přiblížit se důvěrně k Pánu v intimním kruhu jeho nejvěrnějších. Ať už je tvá zahrada v jakémkoliv stavu, důležité je, abys ji nenechal ležet ladem a nabídl ji ochotně Rozsévači takovou, jaká je. Nikdo nemá větší zájem na jejím zúrodnění než on.

Podívej se konečně důkladně, co tam vlastně roste. Čím hlouběji v ní ostnatý plevel zapustil kořeny, tím bolestnější může být jeho likvidace. Tím spíše je zapotřebí, aby ses nebál zpřístupnit Pánu své srdce. *On je navštíví, zahrne hojností, učiní bohatým.* Přesvědčíš se velmi rychle, jak mu záleží na tom, abys mu umožnil *zavlažit brázdy, zkyřit hroudu, učinit ji vládnou, požehnat tomu, co na ní raší.*⁽¹⁾ Snad tě jeho péče a láska přesvědčí, že semeno jeho slova má nekonečně větší cenu než všechna ta neodbytná a atraktivní zábava, která tě tolik rozptyluje, provokuje tvou žádostivost a spoutává tvou svobodu. Obrátíš-li všechnu svou pozornost k Ježíši a začneš s ním upřímně spolupracovat, slíbuj ti božský Rozsévač až stonásobný užitek. To není řečnická nadsázka. To je plán, se kterým Pán počítá. Všechno to krásné, ušlechtilé a užitečné, co vzejde z jeho setby, má sloužit ještě mnoha dalším. Máš tak před sebou perspektivu nekolikánásobné úrody a opravdové radosti, jejíž konec je dokonce v nedohlednu. Kolik je naopak těch, kterým dnes chybí plody pravdy, protože nevzešla u těch, se kterými Pán počítal. Toto vědomí by tě mělo naučit dívat se jinak na námahu a utrpení, které při tom musíš podstoupit. *Vždyť utrpení tohoto času nejsou ničím ve srovnání s budoucí slávou, která se zjeví na nás.*

Pros tedy Rozsévače, aby nejen zúrodnil tvou zahradu, ale aby ti pomohl vyvarovat

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 55,10–11

Toto praví Hospodin: „Jako déšť a sníh padá z nebe a nevrací se tam, ale svažuje zem a působí, že může rodit a rašit, ona pak obdaňuje semenem rozsévače a chlebem toho, kdo jí, tak se stane s mým slovem, které vyšlo z mých úst: nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“

2. čtení – Řím 8,18–23

Bratři! Jsem přesvědčen, že utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která se zjeví na nás.

Celé tvorstvo nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě. Vždyť tvorstvo bylo podrobena nicotnosti, ale ne z vlastní vůle, nýbrž kvůli tomu, který ho podrobil. Zůstala však tvorstvu naděje, že i ono bude vysvobozeno z poroby porušení a dosáhne svobody ve slávě Božích dětí. Víme přece, že celé tvorstvo zároveň sténá a spolu trpí až doposud. A není samo. I my, ačkoliv už máme první dary Ducha, i my sami uvnitř naříkáme a očekáváme své přijetí za syny, vykoupení našeho těla.

Evangelium – Mt 13,1–23

Ježíš vyšel z domu a sedl si u moře. Tu se u něho shromáždilo velké množství lidu. Proto vstoupil na loď a posadil se. Celý zástup stál na břehu. A mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Jeden rozsévač vyšel rozsévat. A jak rozséval, padla některá zrna na kamenitou půdu, kde neměla mnoho prsti; hned sice vyklíčila, protože neležela v zemi hluboko, ale když vyšlo slunce, spálilo je, takže uschla, protože nezapustila kořeny. Jiná zrna zase padla do trní; trní vzešlo a udusilo je. Jiná však padla na dobrou půdu a přinesla užitek: některá stonásobný, jiná šedesátinásobný, jiná třicetinásobný. Kdo má uši, slyš!“

Učedníci přistoupili k Ježíšovi a zeptali se: „Proč k nim mluvíš v podobenstvích?“

On odpověděl: „Vám je dáno znát tajemství nebeského království, ale jim to dáno není. Kdo má, tomu bude dáno, a bude mít nadbytek. Ale kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Proto k nim mluvím v podobenstvích,

Pokračování na str. 14

se napříště všech těch chybných sklonů, zálib a kroků, které v minulosti tolikrát zmařily slibně začínající úrodu. Možná, že máš k tomu dnes poslední příležitost.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. resp. žalm 65

Tomáš Morus (1477–1535)

„Po dlouhém zkoumání prohlašuji s celou jistotou svého svědomí, že tuto přísahu nemohu složit. Moje rozhodnutí je neotřesitelné.“

Tomáš Morus, mučedník svědomí

Narodil se 6. února 1477 jako Thomas More, tak zní jeho původní jméno. Rodiče ho vychovávají přísně, ale s láskou. Jako mladík je na prosbu svého otce přijat jako páže do domu kardinála Mortona, arcibiskupa v Canterbury a kancléře anglického království. Kardinál byl uchvácen intelektuálními schopnostmi a ctnostmi svého pážete. Vypráví se, mladý Tomáš svým imitativním uměním bavil hosty při večerních setkáních.

Jako čtrnáctiletý odchází studovat na oxfordskou univerzitu. Prohlubuje své znalosti latiny a řečtiny a studuje církevní Otce v originálu. Věnuje se s nadšením hudbě, francouzštině, dějinám a geometrii. Má velkou touhu po vědě a vynikající inteligenci spolu s velmi pilným duchem. Po dvou letech ho otec, právník, povolá zpět do Londýna, aby zde začal studovat práva. Toto studium ukončil roku 1501. Čtyři roky bydlí Tomáš v Londýně u kartuziánů a vede tak napůl klášterní, napůl světský život. Účastní se, jak jen možno, s mnichy jejich modliteb a exercicií a současně pracuje jako advokát. Nějakou dobu váhal mezi kněžstvím a manželstvím, až se nakonec rozhodl pro manželství.

Pozorný manžel

1504 se oženil s Janou Coltovou. Rodinný život je velice šťastný a harmonický. Tomáš je něžným a pozorným manželem a čtyřem dětem láskyplným otcem. Jeho přítel humanista Erasmus Rotterdamský popisuje Tomáše těmito slovy: *Celý jeho život je harmonický a vyrovnaný. Jeho inteligence, která se vyznačuje laskavostí a bystrostí, velice sluší k jeho charakteru. Jeho ústa jsou vždy připravena k úsměvu. Jeho řeč se vyznačuje velkou jasností.*

Po sedmi letech šťastného manželství Jana umírá. Tomáš se brzy znovu ožení, protože jeho děti nemohou zůstat bez matky. Uzavírá druhý sňatek s Alicí Middletonovou, která přivedla do manželství své dvě děti. Je o sedm let starší než Tomáš. Erasmus popisuje:

Alice už není mladá ani krásná, přesto Tomáš jí prokazuje tolik přátelství a laskání, jako by to byla mladá žena nevýslovné krásy... Nemůže mu nic odepřít. Představte si, tato žena na prahu stárí se s obrovskou pílí začne učit hře na citeru, harfu, monochord a flétnu a každý den předvádí svému muži uložená cvičení.

Rodina Morových obývá v blízkosti Londýna krásný velký dům, ve kterém je kromě soukromé kaple také velmi dobře vybavená knihovna. Výchova a vzdělání dětí leží Tomášovi velice na srdci. Pečlivě si vybírá učitele a dbá na to, aby děti nejen rozmnožovaly znalosti, ale také rostly v ctnostech: *Prej si, aby děti získaly poklady vědění, aby se mohly zasadit za ochranu pravdy ke cti Všemohoucího. Své dceři napsal: Nemohu to snést, když se oddáváte zahálce. Nejráději bych nedbal na škodu a otočil se zády ke dvoru a obchodům, abych se mohl věnovat jen svým dětem, protože je tak velice miluji.*

Dům bliženské lásky

Přátelé nazývali dům Morův domovem múz a domovem bliženské lásky. Tomášova dobročinnost vůči chudým neznala mezí. Chodívá večer do vzdálených míst, aby pomohl opuštěným chudákům. Založí hospic, ve kterém je jeho dcera zdravotní sestrou. Jeho dům přijímá zete, snachy a vnuky a je otevřen pro mnoho mladých lidí, kteří hledají pravdu nebo své pravé povolání. Rodinná modlitba má v tomto domě pevné místo. Celý dům včetně služebnictva se každý večer schází ke společné modlitbě. Při večeři se čte Písmo svaté, které Tomáš výstižnými slovy vykládá. Pak následuje společná veselá zábava.

Tomáš je muž modlitby, který hledá stálé spojení s Kristem. Z tohoto zorného úhlu je třeba chápat jeho osobnost i jeho činnost. Denně se účastní mše svaté ve farním kostele. O jeho přísných kajících skutcích ví jen nejužší rodinný kruh. *Přítomnost Bohočlověka ve světě* je pramenem jeho bezpečí, jeho veselosti, ano i jeho humoru. Z jeho lásky ke Kristu vychází jeho hluboké pochopení pro člověka a jeho slabosti. Jeho vynikající inteligence kráčí ruku v ruce s radikální láskou k pravdě a s hledáním pravdy. Jeho důvěra v Boží prozřetelnost je neotřesitelná.

Diplomat a kancléř

Jako spisovatel je Tomáš známý v celé Anglii. Překládá mistrovsky latinské a řecké autory a vydá dokonce sbírku básní. Jeho nejznámější dílo je *Utopie*, které se opírá o Platonův stát a pojednává o vytvoření ideál-

ního společenství. Toto dílo dosáhlo světového věhlasu. Jednu dobu se zabýval teologií a pronikal hluboko do tajemství víry. V té době napsal spisy na obranu katolické víry, protože Lutherovo učení začalo pronikat do Anglie.

Když byl Jindřich Tudor korunován za krále jako Jindřich VIII., byl už Tomáš oslavovaným spisovatelem. Mladý 18letý král povolal Tomáše do svých služeb a svěřil mu záhy odpovědné veřejné diplomatické úkoly. 1518 se Tomáš stal členem královny soukromé rady, 1525 kancléřem hrabství Lancaster a konečně v říjnu 1529 byl jmenován velkým kancléřem. Je to první laik, který zůstává tento úřad. Čím více se mu dostávalo poct, cti a slávy, tím více se všem jevil nadřazený pro svou rozhodnost, dobrotu a své lidské city i pro ryzost svého charakteru. Jeho starostlivost patřila především chudým, vyhoštěným a pak výchově mládeže.

Důvěra krále Jindřicha VIII. v jeho schopnosti a jeho věrnost byla veliká. Váží si ho pro nesmírné vědění i jako osvíceného rádce. Tomáš sám vede své záležitosti u dvora se stejnou svědomitostí jako rodinné záležitosti. Tak některé choulostivé a obtížné situace, které mu král svěřuje, řeší s mistrovskou brilancí. Jindřich VIII. řekl o svém kancléři: *Není nikoho, kdo by byl tak k dispozici pro druhé, tak živý v rozhovoru a současně tak čistého charakteru.* Tomáš je na jedné straně králi zcela oddán, na druhé straně ho posuzuje s velkou jasností: Jednoho dne na procházce potkal krále a ten ho objal. Tomáš pak řekl svému zeti: *Jistě, můj synu, ale kdyby si za moji hlavu mohl koupit pevnost ve Francii, jistě by mi ji dal srazit.*

Jindřich VIII.

Když Jindřich Tudor nastoupil svou vládu, vyznačovala se Anglie jako země řádem a bo-

hatstvím. Počátkem 16. století se tam pokoušelo pronikat Lutherovo učení, ale král Jindřich byl rozhodným odpůrcem protestantismu. Stál s rozhodností za papežem, který mu za to udělil titul „*Defensor Fidei*“ - *Obránce víry.*

Král se oženil s Kateřinou Aragonskou a prvních deset let manželství vypadalo spokojeně. V r. 1522 přišlo na dvůr 15leté děvče Anna Boleynová. Král se do ní zamiluje a hledá cesty, jak by se s ní oženil, resp. jak by anuloval manželství s Kateřinou. Tomáš, kterého král seznámil s tímto problémem, odmítá dát v této církevněprávní záležitosti odpověď. Proto mu král poručí, aby věc prošetřil s významnými teology. Tomáš to udělá a jeho odpověď zní: *Sire, žádný z teologů vám nemůže dát nezávislou radu, ale já znám rádce, kteří k vašemu majestátu promluví bez hany a bázně: sv. Jeroným, sv. Augustin a jiní církevní Otcové. Z jejich spisů jsem dospěl k tomuto závěru: Křesťanu není dovoleno oženit se s jinou ženou, dokud jeho první žena žije.* Tomáš tak potvrdil platnost manželství s Kateřinou. Kauza jde do Říma. Papež promluví teprve 1543: *Odmítá anulovat stávající manželství.*

Tomáš již mezitím v roce 1532 odstoupil z úřadu kancléře, aby nemusel jednat proti církevním zákonům. Tím bere na sebe skutečnost, že bude muset žít se svou rodinou v chudobě, a zažije, jak ho mnoho přátel opouští. Jindřich se tajně ožení s Annou a 1533 ji slavně korunuje za novou královnu. Odpověď Říma zní: *Exkomunikace.* Jindřich vyhlásí oficiální odloučení od římské církve. Současně je Kateřina, dcera Marie Tudorovny, zbavena všech dědických práv a za legitimní dědičku koruny je vyhlášena Alžběta, prá-

vě narozená dcera Anny. Jindřich VIII. sestaví novou ústavu, tzv. *supremační akt*, podle které se král prohlašuje za novou hlavu anglikánské církve a tím de facto dokonává odtržení od Říma. K tomu požaduje novou přísahu věrnosti, která vstupuje do dějin jako *supremační přísaha.*

„Nemohu“

Tuto přísahu složili takřka všichni kněží a řeholníci a také parlament se podrobil a schválil novou ústavu. Mezi těch několik málo, kteří to odmítli, patří John Fisher, biskup z Rochesteru, a Tomáš Morus. Ti oba měli svou odvahu za věrnost zaplatit životem. V dopisu své dceři popisuje své rozhodování ve věci přísahy: *Přišel jsem do Lambethu, kde se sešla komise a žádala složení přísahy. Když jsem ji pozorně přečetl a zvážil, prohlásil jsem s celou jistotou svého svědomí, že tuto přísahu nemohu složit. ... řekli mi, že jsem první z poddaných Jeho majestátu, kdo nechce složit tuto přísahu. Prohlásil jsem znovu, že mé rozhodnutí je neotřesitelné. ... Nemohu v tak důležité záležitosti jednat jako oni. I kdyby s tím byl srozuměn celý svět, já nemohu složit přísahu proti svému svědomí.*

Když odmítl na základě svého svědomí jakýkoliv kompromis, dal ho král roku 1534 uvěznit v Toweru, kde byl vystaven různým formám psychologického nátlaku. Tomáše to přesto nezlomilo. Jeho věznění trvalo 15 měsíců. V té době se spojil s životem a umíráním Ježíše Krista. Svůj vlastní skvělý vzestup a potupný konec srovnával s Ježíšovým vjezdem do Jeruzaléma a jeho smrtí na kříži. V těchto měsících napsal knihu, která pojednává o přípravě na smrt a o nadpřirozené ceně utrpení. *Kdo o těchto věcech přemýšlí a podrží je ve své duši, zváží s trpělivostí cenu zkoušky a bude ji pokládat za velkou ... jeho radost značně zmírní jeho bolest.* Tato slova Tomáše Mora nejsou

Jindřich VIII.

Svět potřebuje otce

prázdné řeči, protože on skutečně prožíval ve vězení nadpřirozenou radost z Boha. Cítil se někdy jako dítě, které Bůh houpá na svých kolenou.

Hlubokou bolest pro něho znamenala okolnost, že jeho rodina nechápala jeho postoj. Alice ho navštěvovala a chtěla ho přesvědčit, aby změnil svůj postoj a mohl se vrátit domů. Tomáš jí odpověděl, že domácí štěstí za pár roků skončí, ale věčnost nikdy nepřestává.

1. července 1535 byl Tomáš odsouzen za vlastizradu. Jeho soudci se ho ptali, zda chce k rozsudku něco říct: *Budu se vroucně modlit za to, abychom se, já a vy, shledali v nebi. Štěpán a Pavel se také spojili v nebi. Stejně tak bych chtěl, aby všemohoucí Bůh ochraňoval Jeho královský majestát a dal mu dobrou radu.*

6. července byl přiveden na popraviště. Žebřík na lešení byl ve velmi špatném stavu, proto Tomáš požádal důstojníka, aby mu podal ruku. *Prosím vás, zaveďte mě nahoru, dolů už sestoupím sám. Dříve než poklekl, řekl: Umírám v loyaltě vůči Bohu a vůči králi, ale především vůči Bohu. Můj Bože, smiluj se nade mnou. Sám si zavázal oči šátkem. Kat měl již sekeru v ruce, jeho hlava padla na první ránu.*

O 400 let později byl prohlášen za svatého. Jeho památka se slaví 22. června.

31. října 2000 ho papež Jan Pavel II. jmenoval patronem vládců a politiků:

„Jeho svědectví o primátu pravdy před mocí je pro nás dnes aktuální. Vědecké pokroky na poli biotechnologie vyžadují chránit život ve všech jeho formách. Zmatenému veřejnému mínění se slibuje nová společnost. Potřebujeme naléhavě nová politická rozhodnutí... Rád jmenuji svatého Tomáše Mora za nebeského patrona vládařů a politiků.“

Z FeL 120 - 3/2005
přeložil -lš-

Výraz „společnost bez otců“ se stal odborným termínem. Tato skutečnost je výrazem strážného stavu naší společnosti, který musíme přijmout, ale se kterým se nesmíme smířit. Každý muž, ať už svobodný, nebo ženatý, či kněz, je povolán k otcovství. Co je to otec a jaké jsou jeho schopnosti a nezastupitelné úkoly?

Muž chrání

Vlastnostmi otce jsou ochrana, síla a autorita. Ve svém vtělení sám Bůh ukazuje cestu růstu: uznání autority otce. Mnoho vrozených vlastností muže ukazuje na tyto úkoly: široká ramena, větší tělesná síla, hlubší hlas. Matka přirozeně také chrání dítě, ale jiným způsobem. Žena, matka je něžnost a útěcha. Jestliže žena má silnou něžnost, pak můžeme říct, že muž má něžnou sílu.

Síla muže musí být něžná a ochraňující, nikoliv vyvolávající strach, jak tomu bohužel často bývá. Muž má ženu a dítě chránit, nikoliv utlačovat.

Otec odděluje...

Důležitou rolí otce je připravovat dítě na životní boj. To se děje tím, že odděluje dítě od matky. Je to bolestný proces, ale je nezbytně nutný. Je úkolem muže naučit dítě potkávat životní těžkosti a opustit matčinu útěchu a něžnost, aby potkávalo život a seznamovalo se s jeho pravidly a tvrdou skutečností. Když muž tuto roli neplní, má dítě těžkosti v tom, stát se zralým dospělým člověkem.

... a dává růst.

Autorita, jak známo, pochází od latinského slova „auctor“ – podporovatel a ručitel. Je to ten, který má nechat růst. Z toho je zřejmé, že autorita nespočívá v kmandování, nýbrž v odevzdanosti.

Žena život přijímá a daruje, muž ho nechává růst tím, že dává dítěti orientační body, stanoví mu hranice, které mu poskytují bezpečnost. Mnoho mladých lidí trpí tím, že postrádají otce, že jsou jako nemocní pro ztrátu smyslu života, jsou neschopní přijmout závazek. Otec dává dítěti zákon, který je pevný a současně poddajný. Dítě se musí podle něho řídit, ale současně se spolehnout na jeho dobrotu. Hans Urs von Balthasar píše: Je to obdivuhodný aspekt ve vztahu k Bohu, že zralost a duch dětství rostou stejnou měrou.

Otec, strážce doby

Vlastností muže je umění vyčkat pravý čas. Žena je niternejší, více přijímající než muž, proto musí muž své ženě naslouchat. Vyčkat na pravý okamžik znamená žít v přítomném okamžiku stále nově, protože přítomnost je Boží čas. My dnes zpravidla chceme všechno a hned. Právě otec má učit dítě trpělivosti, čekání. V Káně říká Ježíš Marii: Ještě nepřišla moje hodina. Čekání je umění vytrvalosti, schopnost vydržet a potkat

obtíž. Otec učí dítě jít dále, využívat svoji sílu a vyčkat.

Otcovo mlčení

Svatý Josef byl mlčenlivý muž a otec. To však není nějaká nepřítomnost. Pomysleme na otce marnotratného syna (Lk 15,18–23). Zde je otcovo mlčení výrazem respektu a lásky k synovi. Mlčení, které čeká na syna bez velkých slov, bez výčitek.

Otcovo mlčení dává jeho pohledu plnou důležitost. Pohled, kterým se obrací k ženě a k dítěti. Otec dává dítěti prostor, aby se vyslovilo, zajímá ho všechno, chtěl by všechno o svém dítěti vědět. Pohled, který povzbuzuje, povzbuzuje k životu, k odvaze. Samozřejmě je také zapotřebí otcova slova, které buduje, povzbuzuje, učí, koriguje. Otec dává dítěti prostor, ve kterém samostatně objevuje život a může dělat své vlastní zkušenosti.

Identita

Oddělovat dítě od matky znamená také pomáhat mu, aby našel svou vlastní identitu. V židovské tradici to byl otec, kdo dával dítěti jméno. V západní kultuře máme tradici, že dítě přijímá příjmení otce. V knize Zjevení stojí, že všechno dostane nové jméno. Bude napsáno na bílém kamínku a nebude je znát nikdo kromě toho, kdo jej obdrží. Kdo dá toto jméno? Náš nebeský Otec. Otec tedy dává jméno a odhaluje tím dar, který je vlastní jednomu každému.

Každý člověk má jedinečnou milost, jemu vlastní dar, který patří k naší osobní identitě. V každé rodině je každé dítě něco zvláštního. A je to přednostní úlohou otce, aby tuto milost každého dítěte identifikoval a pomáhal mu rozvíjet ji ve vlastní odpovědnosti.

Z FeL 120 - 3/2005
přeložil -lš-

Blaze muži...

Bůh stvořil člověka podle svého obrazu, jako muže a ženu ho stvořil. Každý člověk je stvořen podle Božího obrazu a v každém člověku je něco mužského i něco ženského. Je snazší mluvit o mužském a ženském než o muži a ženě. Právě ve své identitě jako muž nebo žena jsme velice zranitelní. Každá osoba je ve své mnohostrannosti jako souhra mužského a ženského v určitých situacích jedinečná, takže není možno jednoznačně říct: takový má být muž a taková žena. A přece jsme buďto muž nebo žena, pozná se to ostatně na první pohled, jsou zde jasné rozdíly. Duševní a duchovní rozdíly jsou většinou ještě větší než tělesné. Proto si položme velmi opatrně otázku: Co je muž?

Přijímat a tvořit

Otázka o bytosti ženy je kladena často, o bytosti muže zřídka. Prožívat sebe jako ženu je něco více rozšířeného. O muži také existuje méně literatury než o ženě. Ostatně muž se zajímá spíše o svoje dílo než o sebe sama. Definiuje se v tom, co dělá, a nikoliv v tom, co je.

Šperk u ženy má pomoci ženě k sebeuplatnění, aby její bytí vyzářovalo v kráse. Pokud se zdobí muž, pak to směřuje k jeho úkolu. Pomalovaný bojovník anebo pomalovaný sportovní vůz mají reprezentovat určitou zdatnost. Muž, který jen zdobí sám sebe, působí zženštile. Pýchou muže je jeho dílo.

C. S. Lewis říká, že Bůh je mužský a že každý člověk, ať už je to muž nebo žena, je vůči němu ženský. V mystice se hovoří o zasnoubení duše s Bohem. Duše je nevěsta, Kristus je Ženich. Nemálo mužů bude mít těžkosti, majili rozvinout ve svém duchovním životě tuto dimenzi. Popíšeme-li bytost ženy jako přijímání a bytost muže jako tvoření, pak je Bůh mužský. *Co máš, co bys nebyl přijal?* (1 Kor 4,7) *Nebo: Jaký dům byste mi mohli postavit?* (Iz 66,1)

Kdybych měl hlad, nepotřeboval bych ti to říkat. (Ž 50,12) Tvoření u člověka, které je ve své podstatě nadvládou, je zaměřeno ke světu. Pro svět je člověk Božím obrazem, podrobuje si tvorstvo. Jako muž a žena je člověk Božím obrazem, je mužský nebo ženský, přijímající a tvořící.

Dílo

Zdá se být přirozené, že na místa, která jsou obzvláště určena pro přijímání a naslouchání, jakými jsou naše kostely, vstupují poněvíc ženy. Jediný, kdo zde dělá něco aktivního, je kněz. Bývá často jediným mužem.

Demos Sharakian, zakladatel „Obchodníků pro plné evangelium“ se zabýval otázkou, proč na modlitební shromáždění chodí převážně ženy. Jak je možno získat muže pro Krista? A pozval je na tzv. obchodní zasedání, aby s nimi zjistil, jak může křesťan působit. Co je třeba dělat? Tím způsobem je možno upoutat pozornost téměř každého muže, ať už se jedná o jakýkoliv předmět.

Muž se projevuje v díle, ať už to dílo umělecké, technické, nebo prostě dílo čisté služby. Svě

bytí nehledá muž v sobě, ale ve svém díle. Dílo má něco společného se svobodou: není tu jen nutností uplatnění, ale také svoboda rozhodování udělat něco tak nebo onak. Dílo patří k muži do té míry, že je projevem jeho osobnosti. Proto musí být originální a jedinečné, tak jako osoba je jedinečná a originální.

Aby byl člověk zcela křesťanem a zcela mužem, potřebuje k tomu dílo v Kristu. Boží láska zapaluje srdce ženy a ona se v úplné odevzdanosti může stát nádobou Ducha, která přetéká, studnou v poušti. Muž uchvácený Duchem zavlažuje půdu a čerpá z pramene života. K tomu potřebuje jednu vlastnost, kterou bych nazval plná moc. Je to vnitřní rozhodnost, která uchopuje Boží přítomnost a zpřítomňuje ji. To je dílo, které utváří svět z uchvácenosti Bohem – ve svobodě a s opravdovou vůlí.

Jan a Terezie

O Terezii z Avily se říká, že byla mužnou ženou. To neznamená, že by byla neženská: říká se také, že jako mladá žena byla velice krásná a neměla nouzi o ctitele. Šla však se silou a rozhodností za dílem a zasazovala se

s osobní mocí za věci, které přijala od Boha. To si můžeme přát od každé ženy. Terezie však stále zdůrazňovala, že je jen slabá žena. Když se v ní, ženě, rozvinulo to mužské, měla cit pro to, jak velký mužský potenciál je v muži. Měla po boku kongeniálního muže, který představoval tuto silnou mužnost: Jana od Kříže.

Jan od Kříže byl tělesně neobyčejně malý. Byl to mystik, zcela naslouchající a přijímající, vtažený do Božího tajemství. Jeho rozum byl oslepen zářícím jasmem pravdy a tak byl ponořen do temnoty. Ale on se chopil právě tohoto zatmění a proměnil je v dílo. Psal příběhy a knihy o temné noci. Byl to muž, který uvězněn v temném žaláři probádal oblasti srdce. Neutápí se pouze v úvahách, nýbrž tvoří v jasném duchu proudy plné světla a pravdy.

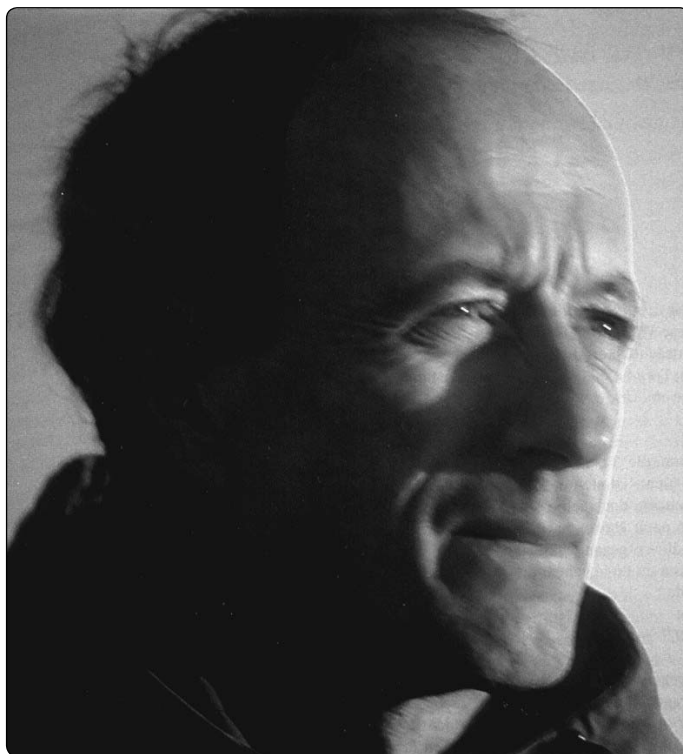
Pramen v nás je to ženské, vyžaduje to nesmírný respekt, když naše tvůrčí síla sahá také k nežným kořenům pravdy. Tak jako musí každý, ať už muž, nebo žena, přistupovat k ženskému v sobě s velkou citlivostí a něžností, tak má muž tuto povinnost vůči ženě. Právě v ochraně a současném uchopení se zjevuje úloha a vysoké nároky na opravdovou mužnost.

Ježíš Kristus

Radostí a naplněním muže je dílo. Největší dílo je dílo pravdy, tzn. ve vlastním konání dát pravdě podobu a být jejím svědkem. Ať už je to v umělecké podobě nebo prostě v služebné činnosti nebo ve výrobě či stavbě, musí to odpovídat pravdě a stát proti lži. Ježíš Kristus je pravda, zjevení, milosrdenství k odpuštění našich hříchů. Ježíš Kristus je muž, který své dílo vykonal v utrpení a své smrti na kříži.

Blaze muži, který se neřídí radami bezbožných, který nejde cestou hříšníků a nezasedá ve sboru nestoudných (Ž 1). Kde je muž, který se nestydí za Boží lásku, pravdu a milosrdenství a je jejich svědkem?

Z FeL 120 - 3/2005 přeložil -lš-

Zvolit lásku

Přednášky Pamely Stenzelové z USA uchvacují mladé lidi na celém světě.

Její kniha byla přeložena do 11 jazyků.

Cestuji po Spojených státech a každý rok se setkám s 250 000 mladých lidí. Než jsem začala organizovat setkání mládeže, pracovala jsem 9 let v rodinné poradně v Chicagu a Minneapolisu. Během těchto let denně za mnou přicházely dívky a říkaly: „Nikdo mi neřekl, nevěděla jsem... Kdybych měla volbu, rozhodla bych se jinak...“ Při pohledu na ty dívky, které se hlásily do poradny, jsem si položila otázku: Co by se jim mělo říct, aby udělaly lepší rozhodnutí?

Boží plán

To Bůh stvořil sex a chce, aby naše soužití bylo nádherné. Současně stanovil Bůh jeho hranice. Když má sex hranice, je skvělý, kdy je nemá, způsobuje mnoho zhouby. Co je tou hranicí? Manželství. Bůh stvořil sex pro stálý vztah mezi mužem a ženou. Jestliže se sex provozuje v jakékoliv formě mimo manželství, musí se za to zaplatit. Nikdo nikdy neporušil Boží přikázání ani nepohrozil Bohu pěstí, aniž by za to nemusel zaplatit, cenou ať už emocionálního, nebo fyzického zdraví.

Kdyby každý zachovával Boží přikázání, měli bychom mnohem méně problémů. Pomyslete na situaci, že byste mohli důvěřovat všemu, co uslyšíte, protože by nikdo nelhal. Pomyslete na svět, ve kterém by ženy nikdy nebyly znásilňovány, manželství by se nerozpádala, nebylo by odložených ani vykořisťovaných dětí. Řeknete: Takový svět neexistuje. To je ne-reálné. A přece ten svět existuje a jmenuje se Boží království. Miluji Boží přikázání také proto, že jsou pochopitelná a srozumitelná. Mohou jim porozumět i ty nejméně vyspělé osoby. Budete jednou moci říct Bohu mnoho věcí, ale nikdy mu ne-

budete moci říct: Bože, já jsem to nevěděl; kdyby tvoje přikázání byla jasnější a srozumitelnější, byl bych...

Těhotenství se dá přežít

Čeho se mladí nejvíce obávají, když se rozhodnou, že budou „žít spolu“? Těhotenství. A teď mám pro vás zprávu. Těhotenství se dá přežít, není to choroba. Byla jsem těhotná třikrát, trochu jsem sice přibrála, ale žiji.

Více než 9 let jsem se setkávala se situacemi, kdy jsem musela dívkám říct, že výsledek testu těhotenství je pozitivní. Chtěly rychlé a bezbolestné východisko ze situace. Řekla jsem jim, jaké mají volby: *zlou, horší a nejhorší. Dobrou už promarnily - ta existovala před tím, než šly s chlapcem do postele.* Všechna rozhodnutí, která uděláme, nesou s sebou své důsledky. Potrat zabíjí bezbranné dítě a zanechává po sobě bolest. **V mé profesionální kariéře stovky matek po 5, 10, 15 letech po potratu přicházely prosit o pomoc, protože všechny nosily v srdci velkou bolest. Pomáhala jsem děvčatům, která upadla do bulimie, deprese, ano-**

Pamela Stenzelová

rexie z důvodu činu, který mohly odvrátit. Nevěřte tomu, že potrat je bezpečné, legální a prosté vyřešení problému.

Jestliže někdo, koho znáte nebo na kom vám záleží, se ocitne v nechtěném těhotenství, obraťte se o pomoc. Střediska pomoci najdete v kostelech a na linkách důvěry. **Těhotenství se dá přežít. Je mnoho lidí, kteří vás mohou provázet po těch devět měsících. Jedním z výborných řešení je odevzdat dítě do adopce. Od matky to vyžaduje velkou lásku, odpovědnost, aby dítěti, které nosila pod srdcem, dala nový domov.**

Před 43 lety ve státě Michigan jedna patnáctiletá dívka otěhotněla. Měla před sebou několik možností, více než jiné dívky, protože byla znásilněna. V šede-

sátých letech v USA znásilněné mohly legálně podstoupit potrat. Ale ona se rozhodla, že dítěti daruje život a najde pro ně náhradní rodinu. Tím dítětem jsem byla já. Můj biologický otec byl násilník. Ani nevím, jakou mám po něm národnost. Ale přesto jsem člověk a znám svou hodnotu. Nejsm o nic méně cenná než kdokoliv z vás jen proto, že jsem byla počata tak a ne onak. Nezasloužila jsem si trest smrti vzhledem k zločinu mého otce. Myslím, že každé dítě je někým chtěné a doufám, že Bůh ve svém milosrdenství měl se mnou svůj plán. Nemohu to vysvětlit já ani nikdo z vás. Nemyslete si, že jsem si nekladla mnohokrát tuto otázku. Bůh je všemohoucí a je schopen odejmout tu nejhorší bolest bez ohledu na to, zda sis ji vybral sám, nebo ti ji někdo způsobil. Bůh může udělat něco nádherného: obklopit láskou, odejmout bolest, utrpení i životní porážky a udělat z toho něco dobrého. Nevím jak a proč. Nikdy jsem nepotkala svou biologickou matku, ale miluji ji, protože ona milovala mne. Stačilo, že mě porodila a pak mi dala ten nejkrásnější dárek, jaký jsem kdy dostala: dala mi náhradní rodinu.

Pozor na nemoci

Mnohokrát přišly do mé poradny pro těhotenský test na smrt vylekané dívky. Když jsem jim řekla, že výsledek testu je negativní, zhluboka si oddechly. Obyčejně chtěly hned odejít, ale já jsem je prosila, aby počkaly a nechaly si udělat test AIDS, příjice, kapavky, zavšivení lůna, zánětu močových cest... Ptaly se udiveně: Proč bych měla být nakažena nějakou chorobou? Milé dívky, máte čtyřikrát větší riziko, že se nakazíte pohlavní chorobou, než že otěhotníte. Ale dnes si s tím dívky nedělají starosti. Hlavně že neotěhotněly. V každé škole, ve kterých se setkávám s dopívajícími dívkami, se některá dívka přizná, že jí matka poradila, aby používala antikoncepční tabletky. Před

Setkání s mladými na stadionu

čím chrání? Před otěhotněním, ale tím se současně čtyřikrát zvyšuje riziko nakažení přenosnou pohlavní chorobou. To může vést k neplodnosti, a dokonce k smrti. AIDS není jediná smrtelná choroba. Ale většina dívek si myslí, že když nejsou těhotné a nemají HIV, nemají se čeho bát. Dnes máme přes třicet pohlavních přenosných chorob a třetina z nich je smrtelná.

A teď si představte situaci, kdy hoch chce vyznat lásku dívce bez ohledu na množství partnerek, které měl dříve. Nuže, mladý muž, natáhneš ruce k dívce a řekneš: *Vdej se za mě. Víš, mám syfilis, ty se taky nakazíš a budeme se spolu léčit až do konce života. Ta nemoc může vést k mnoha potížím, ale vdej se za mě...*

Bezpečný sex, to je sex s osobou, která neměla žádné jiné pohlavní styky anebo od posledního styku uplynuly tři roky a testy neprokázaly žádnou pohlavní nemoc. Sexuální zdrženlivost je jedinou zárukou proti pohlavní nemoci.

Pravdivá láska

Cestuji po celých Spojených státech a také po světě a na každé škole jsem se setkala s muži, kteří mají charakter a kterým záleží na dívce. Takoví, kteří řeknou, že vás milují, že jim na vás záleží, že jste pro ně tak důležité, že jsou ochotni pro vás žít v čistotě a nevystavovat se chvilkovým uspokojením pohlavního pudu. Takoví, kteří řeknou: *Nikdy bych tě neprosil ani nepřemlouval, aby ses se mnou vyspala, protože mi na tobě velice záleží.* Děvčata, jsou takoví muži, ale jsou také jiní, kteří řeknou: *Když to se mnou neuděláš ty, udělá to druhá.*

Po setkání se mnou odcházela dívka, které bylo 14 a byla nakažena virem HIV. Ptala se: *Jak to mohl udělat? Říkal, že mě miluje...* Copak to se nazývá láskou? Sex je láska? Láska je sex? Copak on ji skutečně miloval? Ona potřebovala něko-

Pamela Stenzelová s členy amerického Hnutí čistých srdcí

ho, kdo ji akceptuje, kdo jí řekne, že je pěkná. Aby to uslyšela, dala v sázku svůj život. Myslela, že když se mu oddá, bude milována. Místo toho byla vykořisťována. Pravdivá láska je především úcta. Mnoho dospívajících se mě ptá, jak poznat lásku. Je jen jedna rada: Postavit hranice: až potud a ani krok dále. Některé řeknou, že to není možné. Ale ano, je to možné. Dívky, chcete-li, aby si vás vážili, musíte to vyžadovat.

Než jsem se vdala, myslela jsem si, že člověk v manželství už se nemusí potýkat s pokušeními, že manželství je nekonečná selanka dlouhého a šťastného života, že se nikdy nenajde atraktivnější žena než já, ani za padesát let. Mnozí z nás však zažili zradu a nevěrnost. **Manželství je ustavičná oběť, těžká práce se sebou samým.** Obyčejně se mě mladí ptají, jak a co udělat, aby nepodlehli pokušení. **Toho můžeme dosáhnout jen teh-**

dy, když jsme spojeni s Kristem. Svátosti nám dávají sílu k pravému a uctivému životu.

Chlapci, opravdovost a úcta, kterou prokazujete každé dívce, se kterou chodíte, má velký význam. Nemyslete si, že po svatbě začne působit nějaká magie.

Dnes máte výběr

Neptám se vás, jestli jste spolu pohlavně žili. Důležité je to, jak chcete postupovat v budoucnosti. **Bůh vás miluje a chce pro vás to nejlepší, dal vám své hranice, protože nechtěl, abyste trpěli. Poslal svého Syna na vykupení vašich hříchů.** Bůh ví, že jsou lidé, kteří tak či onak udělají, co se jim zlíbí. Dnes máte na vybranou. Můžete odprosit Boha za své činy, prosit o odpuštění a slíbit nápravu. Svátost pokání nespočívá v tvrzení: *Není mi dobře, protože jsem ublížil sobě nebo někomu.* Spočívá v hlubokém přiznání viny, v obratu o 180° a změně živo-

ta. *Nikoliv: omlouvám se a zítra udělám totéž.*

Máte tedy dvě řešení. Můžete se smířit s Bohem, změnit svůj život, anebo zvednout pěst a říct Stvořiteli, že nepotřebujete jeho příkázání, a jít dále po cestě, která vede ke smrti.

Teď se obracím k těm osobám, které se rozhodly, že zachovají předmanželskou čistotu. Toto rozhodnutí se vám jediné vyplatí. Nosíte v sobě něco zvláštního a vznešeného, co vás přivede do manželství bez strachu a bolesti. I když to nebude lehké, protože druzí se vám budou smát a tvrdit, že to všichni dělají.

Nedávno jsem rozmlouvala s patnáctiletou, která mi řekla, že je „zrecyklovanou dívkou“, že po ztrátě panenství prosila Boha

o odpuštění a současně složila slib, že bude žít v čistotě až do sňatku. Byla si vědoma toho, že se bude muset budoucímu muži k tomu přiznat. Ale bude mu moci také říct, že 5, 7 let čekala právě na něho, dodržela svůj slib a cvičila se ve vytrvalosti. A že jí může důvěřovat.

Pamatujte, že Bůh vás miluje a chce pro vás to nejlepší. Dnes ani já ani nikdo jiný se nemůžeme rozhodnout za vás. Chci jen, abyste si uvědomili, že zasluhujete to nejlepší a zasluhujete úctu. Z celého srdce vám přeji, abyste mezi životem a smrtí volili život. Život pro sebe, pro své děti, pro budoucí pokolení.

*Z Miłujcie się 2/2005
přeložil -lš-*

ANKETA

Když se připravovalo poslední vydání *Feuer und Licht*, položila jsem si otázku, co vlastně žena od svého muže očekává, jaký je „profil požadavků“ ze strany ženy na mužský protějšek.

Naskytla se k tomu vhodná příležitost. K rozhovoru o Bibli se sešla řada žen, svobodných i vdaných. Využila jsem této příležitosti k malé anketě. Požádala jsem přítomné, aby bez vzájemné domluvy a bez velkého přemýšlení napsaly na lístek papíru odpověď na otázku: *Co čeká váš od svého muže?* Odpovědi byly překvapující, a zase ne tak docela. Téměř všechny ženy napsaly jako první: *ochranu*; pak následovalo *bezpečí, vedení a pozornost*. Ať to zní někomu jakkoliv nmoderně, pokládám tyto odpovědi za reprezentativní.

*Christa Meves
Z FeL 120 - 3/2005 přeložil -lš-*

Pouť veřejných činitelů

Homilie z 19. června 2005

Už pravidelně přicházejí veřejní činitelé kolem svátku svatého Tomáše Mora, jejich patrona, na pouť na Svatý Kopeček, aby prosili o pomoc při nesení odpovědnosti, kterou ve společnosti mají. S nimi přichází zástup věřících, kteří vědí, že dobrá a moudrá služba politiků je ku prospěchu všech. Proto se modlí za politiky společně.

Podíl na moci, o níž sice ve školách mylně říkali, že pochází z lidu, přibližuje k Bohu. V horším případě je podíl na moci po-

Bazilika Panny Marie na Sv. Kopečku

kušením považovat se za boha. Vzpomeňme však na Ježíše, který prohlásil: *Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi*. Kdy to řekl? Podle svatého Matouše tím uvedl rozeslání apoštolů: *Jděte a získejte mi všechny národy, křtěte a učte...* A podle svatého Jana *Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou*, když při poslední večeři si vzal zástěru, nalil vodu do umývadla a začal apoštolům umývat nohy.

Biblický úkol vládce je často spojován s obrazem otce a matky, kteří pečují o své děti, či pastýře, který vodí ovce na dobrou pastvu a chrání je před vlkem. Pastýř měl často v péči ovce, které mu nepatřily, a počítal s tím, že musí odvést dobrou práci. Sám máje moc, je pod mocí postavený. Z užívání moci se bude zodpovídat před Bohem každý. Vrcholným vzorem je Dobrý pastýř – Ježíš, který dává za své ovce život. Vlastní krví je vykupuje z otroctví zla, aby měly život a svobodu ke konání dobra.

Když se dostane do těžké zkoušky starozákonní Job, když přijde o děti, majetek i o zdraví,

když se ho nezastane manželka a přátelé mu přestanou důvěřovat, zůstává sám před Bohem, aby se hájil, může říct o svém užívání moci: *nebyl jsem k potřebám slabých necitelný*, pomohl jsem vdově, sirotku i chudákovi, přijal cizince, dobře živil čeládku a nespolehal na majetek, neužíval bohatství pro sebe. Kež bychom to mohli tak pravdivě říci jednou před Bohem všichni, až budeme klást účty!

Různé jsou úkoly zákonodárců či soudců nebo starostů. Každému však v jeho službě pomůže vysoký ideál a vědomí odpovědnosti nejen před lidmi, ale i před Bohem. Současná zkušenost neúspěšného referenda o evropské ústavě v některých zemích ukazuje, že i skvělá myšlenka nevede k úspěchu, když se nepočítá s lidmi a s Bohem. Společnost bez Boha je mrtvá jako tělo bez duše. Současný laicismus nechce slyšet o náboženství, ale sám se chová jako náboženství, co věří, že Boha nepotřebuje, náboženství, které se ještě nenaucilo toleranci. Odhodili Boha – základní kámen a zdroj života, a proto se jejich společnost hrouští a vymírá, ztrácí naději a vyklízí prostor jiným kulturám.

Svatý Pavel nám však dobře poradí: *Odložte každou zahorlost a špatnost, napodobujte Boha jako jeho milované děti a žijte v lásce, jako i Kristus miloval nás a vydal se za nás*. Důvod k milování máme vždycky, protože ho nehledáme v lidech, kteří se vždy nezdaří láskyhodnými, ale v Bohu, který je v nás a který je láska. *Kdo miluje, zachovává příkázání*, protože dělá, co milovanému na očích vidí. Zachovat příkázání však nestačí jen v osobním a soukromém životě, ale i na veřejnosti a v politice, kde je nutné se nasadit pro spravedlnost a udělat všechno pro odstranění nemravných zákonů, jako například zvýhodňování svobodných matek a nesezdaných párů, tak-

Evropa je těžce nemocná

Moderní rodinná politika rozvrací hospodářský a kulturní život a je vzhledem k žádoucím obecnému blahu nenesitelná. Důsledkem je, že podstatná část evropské společnosti je duševně nemocná. Studie Evropské rady pro problémy mozku (EBC) vypracovaná neurology a badateli v oblasti mozku ze šesti evropských států a USA dospěla k závěru, že každý třetí Evropan je psychicky nemocný. Asi třetina občanů trpí permanentně stavu úzkosti, migrénami, depresemi a následky mozkových příhod. 27 %, tzn. 127 milionů občanů vykazuje vážná psychická a somatická onemocnění a to stojí společnost ročně 368 miliard €. Výsledkem této situace jsou četné sebevražedné pokusy. Podle jedné švýcarské studie pro Evropskou konvenci lidských práv z roku 2003, která má titul „Cena zoufalství“, stojí následky sebevražednosti jen ve Švýcarsku ročně 2,4 miliardy franků.

Hlavním důvodem této celoevropské situace podle EBC je „rostoucí nesnesitelný stres na pracovišti a v rodině“. „Lidský mozek v narůstajícím stresu moderní civilizace nevzrostl.“ Výsledek se projevuje ve spotřebě léků, alkoholu, v bipolárních poruchách, schizofrenii, depreších, úzkostných stavech, mozkových nádorech, epilepsii, migréně a demenci. Příčina často tkví v bezvýhledné situaci v práci a v osobní perspektivě, zvláště ve státech východní části, kde jsou lidé rozčarováni nenaplněným nadějemi po převratu. Nelze zapomínat na rostoucí chudobu a na skutečnost, že stále

přibývá lidí, kteří jsou odkázáni na stát, financované existenci minimum.

Podle internetového průzkumu ve Švýcarsku z 5. června 2005 je 37 % obyvatel ve Švýcarsku nespokojeno s etickým chováním zaměstnavatelů. Počet pokusů o sebevraždu se odhaduje na 60 000.

Neúcta k právu na život individua a rodiny vede nenávratně k špatné konstrukci státu a hospodářství. Z toho plyne nezbytčnost zahájit na všech úrovních ozdravné procesy, na prvním místě stojí obnova křesťanského poselství. To je globální úkol. Obnovující se příklon k náboženství je příznakem, že tento ozdravný proces již začal. Že intenzivně prožívaná křesťanská víra přispívá k tomu, aby člověk vůbec neonemocněl, je již dávno mnohokrát dokázáno.

Paralelně s tím se musí uzdravit i občanská společnost. To je úkolem politiků i každého jednotlivce. Hospodářský systém musí být přebudován na sociálně koncipované hospodářství. Moderní hospodářský systém je pro obecné blaho zcela nepřijatelný. Francouzské a holandské Ne k evropské ústavě je výkřikem proti nelidským hospodářským strukturám a deformaci rodiny. Ten výkřik je třeba brát vážně. Místo hospodářsky orientované rodiny musí nastoupit rodinně orientované hospodářství („Modli se a pracuj“ v rodinném hospodářství): rodinná struktura, rodinné hospodářství, rodinná medicína, rodinná kultura. Je třeba se definitivně rozloučit s marxistickou antirodinnou politikou.

Kath-net

že uzavření manželství je u nás zatím finančně trestáno. I když se to tváří jako sociální podpora slabších, ve skutečnosti to rozkládá společnost.

Veřejně známé osobnosti, když otevřeně vyjadřují zdravé názory a zaujímají postoje na vysoké mravní úrovni, podílejí

se na vytváření lepšího veřejného mínění a na pozitivní formaci svědomí – to je možná ještě důležitější než zákony, protože lidé mohou svým životem zákony převyšovat.

Svatý Tomáš Morus bude mít hodně práce, ale věřím, že jeho přímluva je mocná.

ZNOVUZROZENÁ DATLE

Izraelským vědcům se podařilo znovu přivést k životu datlovou palmu, která již v Palestině vymřela. Ze semene, které pocházelo z doby Ježíše Krista, vypěstovali 30 cm vysokou rostlinu. Je nyní otázkou, zda palma přinese také plody. Datle se používala v biblických dobách jako léčivá rostlina. Semeno bylo nalezeno v poušti Massada, kde kdysi byly datlové háje. Datle byly velice sladké. Historikové se domnívají, že biblickým rčení „mléko a med“ se rozumí právě datle.

ITALSKÝ HUMOR

Po Itálii již krátce po volbě Benedikta XVI. začal kolovat tento vtip: Když v roce 1978 poprvé předstoupil Jan Pavel II. před věřící, řekl: „Nebojte se!“ A vzhledem k znalosti italštiny dodal: „A opravte mě, kdybych udělal chybu!“ Benedikt XVI. měl Itálie uklidnit těmito slovy: „Jen žádný strach! Když se zmýlíte, já vás opravím!“ Tento žert ve skutečnosti vyjadřuje velký respekt, jakému se nový papež zaslouženě těší. Již od počátku svého pontifikátu s velkou brilancí vyslovuje nekompromisně stanoviska k nejzávažnějším otázkám. Zdá se, že dokonce vliv církve v Itálii vzrostl, což se projevilo i na fiasku posledního referenda.

LIST OD „PASTÝŘEK“

„Kněžky“, které inscenovaly kněžské svěcení na lodi na Dunaji před třemi lety, dělají závratnou kariéru. Nyní už vystupují jako biskupky a vydaly „pastýřský list“. Na řece, která je hranicí mezi USA a Mexikem, pořádají „velké ženské svěcení“, při kterém už nepotřebují „mužské ruce“. Uveřejnily internetovou adresu, na které se mohou zájemkyně o „kněžský stav“ hlásit. Pochvalují si, že po exkomunikaci před třemi lety už nenásledovaly žádné další církevní tresty, a pokládají to za „zdvořilé uznání ze strany kardinálů“.

Kath-net

To je tak veliký dar, že náš Nepřítel nám ho nemůže nezavídat. Záškodnických ptáků, kteří přilétají a vytrhávají Boží slovo, jsou dnes taková hejna, že můžeme mluvit přímo o pohromě jako u kobylek. „Zlý“ se systematicky snaží, aby Boží slovo představil nejen jako nepochopitelné, ale přímo nepřátelské a škodlivé. Dělá to brilantním a často oslňujícím způsobem. Jestliže však klíčem k pochopení a přijetí Božího slova je postoj naprosté důvěry v nejvyšší lásku nejdobrotivějšího Otce, v tomto případě nás musí vést naopak nezvratná jistota, že jediným a podlým zájmem Zlého je naše neštěstí a smrt. O tom, že je třeba se před zhoubnou agitací Nepřítele také aktivně chránit, se zcela přestalo mluvit. Ještě před šedesáti lety byla ve zpovědním zrcadle otázka: Četl jsem nevěrecké noviny a knihy? Dával jsem je čist jiným? Podporoval (=kupoval) jsem nebo rozšiřoval tisk víře nepřátelský? (Tedy ještě nebyla televize.) Tyto otázky pak komunistická cenzura (ne-li přímo vlastní autocenzura) samozřejmě do modlitebních knížek nepustila, ale nevrátily se tam ani po listopadu. Je možno namítnout, že dnes jsou protináboženská prakticky všechna média. To ovšem neznamená, že by se stala pro víru neškodnými a že k nim můžeme být lhostejní, a to tím spíše, že noviny a televizi přijímají mnozí jako bernou minci. Jestliže mnoho tisku a televizních pořadů je prošpikováno dávkami protináboženského jedu, jaká jsou naše ochranná protipatření? Když na nás denně ze všech stran doléhá rafinovaná lež, je morální povinností rovněž každý den sahat k nezkaleným pramenům pravdy. Odpovídá tomu odběr náboženských časopisů a knih? Spolehlivá znalost pravd víry a katolické morálky je něco jako řídičský průkaz,

kompas a mapa současně pro naši nejdůležitější životní cestu. Ta rozhoduje nejen o našem vlastním časném i věčném osudu, ale může ovlivnit příznivě nebo také krajně nepříznivě i celé budoucí generace. V našich diecézích se jednou za rok sestavuje statistika návštěvnosti nedělních bohoslužeb. Jak by asi dopadla statistika o skutečných znalostech pravd víry? Nemístná opatrnost, aby příliš velké nároky neodradily ten poslední zbytek věřících, se zatím neosvědčila.

Tomáš Morus

Nevyzbrojené duše totiž odradí daleko spíše nevyhnutelné obtíže, kterým je vystavena jejich nezralá, nechráněná a neživená víra vlivem špatného příkladu, zkušek a protivenství.

Přáli bychom si pro svou práci lepší materiální podmínky, více možností a uznání. V tom směru se nám vůbec nedaří a zatím zřejmě nejsou vyhlídky, že by se právní a materiální postavení církve v naší společnosti mohlo zásadně zlepšit. Je otázka, kolik úsilí máme soustředit na řešení tohoto vnějšího postavení a kolik na řešení hlubokého a vysoce aktivního vnitřního života víry připravené na jakékoliv okolnosti. V Anglii na počátku XVI. století prožívala společnost i církev období nebyvalého blahoby-

tu. Ministerským předsedou býval arcibiskup. A právě v tomto období všeobecné hojnosti došlo k neuvěřitelným událostem: Prostopášný a despotický král, který byl pohoršením pro celou křesťanskou Evropu, prohlásil sám sebe za hlavu katolické církve a s výjimkou jednoho biskupa celý episkopát odepřel poslušnost papeži a přísahal věrnost tomuto králi. Nebyl to bohužel jen král, který vyvolával pohoršení. Základy víry nepodkopával tehdy Zlý pomocí sekulárních médií, ale skrze vnitrocírkevní falešné proroky. Následky tohoto progresivního a dodnes pokračujícího rozkolu nejsme ani schopni plně domyslet a vyhodnotit. Je to náhoda, že ve stejné zemi našly později kolébku dravý kapitalismus, satanismus a zednářské lóže?

Cítíme se nerespektováni. Na naši snahu otevřít se světu, vyhlášenou před čtyřiceti lety, odpověděl nakonec svět tak, že se před námi uzavírá. Rozcházejme se s ním už v těch nejzásadnějších otázkách mravního kodexu, jako je postavení rodiny a otázka úcty a ochrany lidského života. Budeme se tomu méně divit, když se nejdříve upřímně zamyslíme sami nad sebou. Musíme si přiznat, že křesťanství si samo svázalo ruce. Sekularizovaná společnost může dokonce právem poukazovat na to, že se svému relativismu a mravní autonomii naučila postupně od křesťanství, které s tím začalo u sebe dříve než ona. Ne dvě nebo tři, ale na tisíc křesťanských církví, církvíček a denominací si jednoho Boha, jeho slovo, jeho pravdu a řád relativizuje po svém, a to už i ve velmi zásadních otázkách. Že by Rozsévač začal rozsévat různá semena? Čiňme pokání a modleme se, aby se v ekumenismu mluvilo pilně o tom, co je nejpalčivější.

-red-

Svědectví

Abba, Otče, jsem tvoje dítě. Ať už prožívám cokoliv, mám hlubokou jistotu, že mě miluješ ustavičnou láskou a že mohu počítat s tvým požehnáním a dát se přitisknout na tvé Srdce. To nejsou jen slova. To je životní zkušenost, zkušenost víry.

Všechno začalo tak: Uviděl jsem v jednom časopisu obyčejnou fotografii, jak papež Jan Pavel II. při své první cestě do USA objímá dítě, malého chlapce, který se stal nevinnou obětí AIDS. Narazil jsem na tuto fotografii zcela náhodou a vytrysk-

ly mi slzy z očí z této něžné lásky, kterou jsem zatím takto nezažil. Náhle se mi zdálo, že jsem pochopil Boží otcovství, nikoliv rozumem, ale srdcem.

Objevil jsem prostřednictvím Svatého otce, který toto dítě objímal, že Bůh je Tatínek, Abba, a to ve zcela osobním, ale nejen osobním vztahu. Zdálo se mi, že odhaluji nesmírnou Boží dobrotu ke všem tvorům, jeho dobrotivou náklonnost ke všem. Moje srdce naplnila velká radost, otevřela se přede mnou cesta důvěry. Začal jsem pocívat svou vnitřní svobodu, která mě stále více osvobozovala od vnějších pohledů a úsudků, nikoliv abych dělal všechno možné, ale abych byl prostě v jeho přítomnosti, pod jeho pohledem, v jeho ruce, v jeho vůli se mnou.

Několik měsíců později jsem mohl vykonat pouť do Říma. Po středěční audienci pro poutníky přišla ke mně sama od sebe jedna řádová sestra, kterou jsem neznal, a podala mi balíček obrázků. Byla to stejná fotografie Svatého otce, který objímá dítě.

Z této epizody jsem vyrozuměl, že Pán mi potvrdil můj zážitek a vyzývá mě, abych ho předával dále.

Jednou večer, když jsem byl na pokoji, mi leželo na srdci, abych poprosil nebeského Otce o požehnání, protože jsem také jeho dítě.

A modlil jsem se takto: *Otče, požehnej mi, protože jsem tvoje dítě, vezmi mě do náruče, přitiskni mě na své srdce, obnov ve mně svaté pomazání svou láskou. Žehnej mi rukama svého Syna Ježíše v síle Duchy Svatého skrze Neposkvrněné Srdce Panny Marie. Obnov mě ve svém otcovství, v lásce k tobě a k mým bratřím.* Pak jsem zavřel oči a byl jsem jakoby zahalen do Boží něžnosti, do pravé silné lásky.

Od té doby prosím často nebeského Otce, aby mi požehnal. Prožívám to ve víře, protože tuto přítomnost už nepocítuji tak silně, ale pokaždé jsem si jist, že mě vyslyšel a že mi žehná.

P. Alois

Z FeL 120 - 3/2005
přeložil -lš

ZKRÁCENÁ VERZE KATECHISMU

Zkrácené vydání katechismu bylo Vatikánem prezentováno 28. června v rámci liturgické slavnosti. Přípravu vedl nynější papež Benedikt XVI. ještě jako prefekt Kongregace pro nauku víry. Obsah má být formulován „synteticky a dialogicky“; jeho cílem je nasytit „hlad po pravdě“. Originál se začne šířit příštího dne, překlady podléhají biskupským konferencím.

Kath-net, 20. 6. 2005

JÁ JSEM (28)

TY JSI KRÁL? TYS TO ŘEKL.
ANO, JSEM KRÁL (srov. Mt 27,11n)

Ježíš, Král nebe a země a všeho, co existuje, jde na proti nevděčnickovi, aby mu odpustil a řekl mu, jak ho miluje.

„Tys to řekl. Ano, já jsem král,“ řekl jsem Pilátovi, když se mě ptal: „Ty jsi tedy král?“

Jistěže jsem Král vesmíru, ale zde na zemi jsem chtěl, aby moje koruna byla z trní, a přijal jsem tento titul, když jsem byl na zemi sám před ponižujícím soudem a přibitý na kříž! Tak se moje království představilo světu, aby tě naučilo, že křesťan má kralovat jen z výše svého kříže.

Tento titul byl pro mne příležitostí k výsměchu a sarkasmům mých nepřátel: *Bud' zdrav, židovský králi!*, říkali a tropili si posměch z mého věčného majestátu, byl jsem zesměšněn z lásky k tobě, zahalen do purpurového pláště, s trnitinou jako žezlem, pokrytý plivanci a políčkován.

Než Pilát vyřkl ortel smrti, ještě prohlásil: „Ejhle, člověk!“ „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!“ slyšel jsem a nevděčnost mi drásala srdce. Pilát odporoval: „Vášeho krále mám ukřižovat?“ „Nemáme krále, jen císaře. Krev jeho na nás a na naše děti,“ odpověděli.

Tato drahocenná krev padá nyní na tebe, tvůj Král ji prolévá dobrovolně, aby tě obmyl a uhasil tvou žízeň.

V každé mši svaté, v každém okamžiku až do konce věků se božská Oběť bude snižovat pro jediného člověka, pro tebe, jako bys jen ty sám existoval, protože moje láska je nekonečná a větší než všechny zločiny světa.

Tak umí milovat tvůj Král. Tak se obětují za své syny. *Nenazývám vás služebníky, ale nazval jsem vás přáteli a nepřišel jsem, abych si dal sloužit, ale abych sloužil.* Já jsem Ježíš Nazaretský, Král pokoje a lásky, korunoval jsem se na krále korunou z trní v den svého sňatku s Církví, která je radostí mého Srdce. Můj trůn byl na kříži a můj zákon je *zákon lásky*.

Pohled, jsem to Já, ten, o kterém rozjímáš v Eucharistii, nosím

tě vtisknutého v sobě a toužím darovat ti sebe.

Přiblíž se tedy ke svému nebeskému ukřižovanému Králi, otevři mu své srdce, chce tě pozvednout, povznést a zbožštit. Pojď, naučím tě pokore, prostotě a lásce.

DÍKŮVZDÁNÍ

Milosrdný Králi, který se v Eucharistii daruješ všem a každému se svým nebeským bohatstvím, miluji Tě z celého srdce a chtěl bych planout pro Tebe jako oheň tisíce vulkánů.

„Království Boží je uprostřed vás,“ řekl jsi jednoho dne; dnes cítím v sobě nejen toto království, ale samotného krále, který vládne láskou vesmíru.

Matko a Královno, chci poznat Ježíše jako kající lotr a pokorně ho uznat za Krále. Viděl ho umírat a obdržel život, Ukřižovaný mu řekl, že může vejít do jeho Království. Lotrovy oči vidí jen kříže a jeho víra mu přiznává triumf. Vidí umírat, ale nepochybuje a vkládá do Ježíše-Krále všechnu svou důvěru.

MYŠLENKY PRO ŽIVOT

Kříž je bitevní pole božské lásky a největším vítězstvím je zvítězit nad sebou samým.

„Nikdy se mi nevede tak dobře, jako když se mi vede zle,“ říkával sv. František Saleský.

PŘEDSEVZETÍ

Otče, moje štěstí zde na zemi je jako štěstí Ježíšovo: milovat Tě a obětovat se Ti.

■ Ježíši, dnes Tě budu uctívat tím, že budu ovládat sám sebe, za ty, kteří vládnu na zemi, a za Svatého otce, našeho papeže.

■ Ježíši, kéž rodiny prohlásí svým životem, že Ty jsi Král a Pán.

Počátky Církve (13)

Církev a koncil (Sk 15,1-35)

To, o čem vypráví 15. kapitola Skutků apoštolů, je významně umístěno do středu této knihy, protože je to událost, která je velkým milníkem dějin prvotní církve. Sbor apoštolů a kněží (starších) v Jeruzalémě uznává

oficiálně evangelizaci pohanů, kterou zahájil Petr a pokračovali v ní Pavel s Barnabášem. Toto rozhodnutí přivádí Církev k definitivnímu rozchodu s mateřskou židovskou obcí.

Ale jak došlo k těmto rozhodnutím? Křesťané obrácení z pohanství a ti, kteří byli z židovství, neměli stejné ideje. Někteří židokřesťané pokládali nadále Mojžišův Zákon a tradice za podmínku spásy. Pavel naopak učil, že jen *skrze Ježíše je osvobozen od viny každý, kdo v něho věří. Mojžišův zákon nemá tu sílu, aby osvobodil od viny* (srov. 13,38). Absolutní hodnota Zákona a tradic je anulována. Židovská identita je zpochybněna. To je onen velký kontrast mezi tím, kdo věří v Ježíše Krista, a mezi Židem, kontrast, který rozděluje křesťany z pohanství a židokřesťany a také navenek se ten-

to kontrast projevuje ve věcech méně důležitých. Vzpomeňme si na Petra, kterému komunita vyčítala: *Byl jsi v domech osob neobřezaných a jedl jsi s nimi* (11,3). Další problém vyvolali ti, kteří tvrdili: *Nedáte-li se obřezat, nemůžete dojít spásy*.

Vzniká tedy otázka: „Je pravda to, co řekl Petr před veleradou: *Není jiného jména na nebi ani na zemi, ve kterém bychom mohli být spaseni*, nebo je pravda, co říkají židokřesťané: *Nedáte-li se obřezat, nemůžete dojít spásy*? Aby někdo byl křesťanem a měl spásu v Kristu, musí se nejdříve stát židem a přijmout židovské tradice? Spor mezi Pavlem a Barnabášem a těmi, kteří přišli z Judska, byl zřejmě tvrdý. Nikdo z nich však nechtěl rozkol v Církvi, protože **cítili jednotu Církve jako dobro, které je třeba zachovat za každou cenu**. Ale kde najít cestu k řešení těchto rozporů?

Pojďme do Jeruzaléma! (15,1-3)

Obě sporné strany se dohodly, že *Pavel, Barnabáš a někteří z nich* (těch, kteří jim odporovali) *půjdou k apoštolům a starším do Jeruzaléma, aby tam probrali tuto otázku*. Mateřská církev s apoštoly nadále vykonává v křesťanství vedoucí úlohu. Pavel pocítuje potřebu setkat se s apoštoly. Nejde do Jeruzaléma pouze jako vyslanec anti-ošské církve, ale jde tam v síle zjevení. Sám o tom vypráví: *Potom jsem šel znovu po čtrnácti letech do Jeruzaléma s Barnabášem. Šel jsem tam, protože se mi dostalo zjevení, a v soukromí jsem tam vyložil těm, kteří něco znamenají, jak kážu evangelium mezi pohany, abych neriskoval, že běžím nadarmo* (srov. Gal 2,2). Pavel věděl, že jeho způsob hlásání evangelia mohl také znamenat rozkol v Církvi, a cítil osobní potřebu oficiálního schválení. I pro Pavla byla jednotu Církve nejvyšší dobro.

Jeruzalém (15,4-12)

Když přišli do Jeruzaléma, byli přijati od církevní obce, apoštolů a starších. Vypravovali jim, co všechno Bůh jejich působením vykonal. (v. 4) Lukáš neuvádí, že také vysvětlili, **co učí: Že spása je pouze v Ježíši a nikoliv v Mojžišově Zákonu**. Autor to představil jako kontrast k tomu, co řekli ti křesťané, kteří pocházejí z farizejské sekty: **Pohané musí přijmout obřezku a je třeba jim nařídít, aby zachovávali Mojžišův zákon**. (v. 5) Opozice je tedy radikální. Nyní je tedy třeba rozhodnout, která pozice je autentická. Diskuse jistě byla dlouhá a tvrdá, jak uvádí Pavel v listu Galatským: *Ani na okamžik jsme jim neustoupili a nepoddali se, aby vám zůstala pravda evangelia nezkrácená* (2,5).

Po dlouhé diskusi vystoupil Petr v plnosti své autority a ve jménu toho, co už sám Bůh vykonal skrze něho. To je něco, co opozice o sobě nemůže říct. Petrovo slovo je rozhodné: *Bratři, vy víte, že už dávno jsem mezi vámi rozhodl, aby pohané uslyšeli slovo evangelia z mých úst a tak přišli k víře. A Bůh, který zná srdce, dosvědčil jim svou přiznání tím, že jim udělil Ducha Svatého právě tak jako nám. Nedělal tedy žádný rozdíl mezi námi a jimi, když jim vírou očistil srdce, rozumí se bez Mojžišova Zákona. A pak*

se obrátil na židokřesťany, kteří chorobně lpěli na Zákonu a tradicích, a řekl jim: *Proč pokoušíte Boha tím, že učedníkům navlékáte chomout, který nedovedli snést ani naši otcové, ani my?*

Zdá se, jako bychom slyšeli Ježíše, jak říká farizeům: *Svazují těžká a nesnesitelná břemena a vkládají lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem* (Mt 23,4).

Čekali bychom, že Petr řekne: „Odhodme minulost a zijme svobodu v Kristu.“ Ale na to je ještě příliš brzy. Pavel má takovou vůli a ani on to nedokáže formulovat lépe než v listu Filipánům: *Byl jsem osmý den obřezán, zachovával jsem Zákon do všech důsledků a byl jsem tak horlivý farizej, že jsem pronásledoval Církev. Ale v čem jsem dříve viděl prospěch, to nyní pokládám za škodu* (srov. Fil 3,5-7).

Když nyní slyší Petra, přijímá jeho závěr zcela bezvýhradně. *Jsmo přesvědčeni, že spásy docházíme milostí Pána Ježíše my stejně jako oni*. Pavel pochopil, že dosáhl cíle, pro který putoval do Jeruzaléma. Ale i všichni ostatní se cítili být ve shodě s Petrem a pak *naslouchali Pavlovi a Barnabášovi, kteří vyprávěli o velkých znameních, která Bůh vykonal jejich prostřednictvím*. Autorem všech věcí zůstává Bůh.

(Pokračování)

Jedna z jeruzalémských bran

Výzvy fatimského poselství (17)

Ježíš nás zde ujišťuje, že máme místo v nebi, chceme-li jít jeho cestou – cestou, kterou vyznačil svým slovem a svým příkladem; cestou, kterou je on sám: „*Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. (...) (Neboť,) kdo viděl mne, viděl Otce*“ (Jan 14,6.9). Proto naší cestou je Kristus: je jí svým slovem, svou naukou, svým životem. Máme tudíž zapotřebí ztotožnit se s Kristem, abychom v sobě napodobili Kristův život a viděli v Kristu Otce, podle jeho slova: „*Já a Otec jedno jsme*“ (Jan 10,30).

A právě v tomto ztotožnění našeho života s životem Krista, smírné oběti za naše hříchy, se upevňuje a posilňuje naše důvěra. Vždyť víme, že pro svou jednotu s Kristem a pro jeho zásluhy budeme spaseni; a budeme milí Otci v té míře, v jaké v sobě napodobíme city jeho Syna Ježíše Krista tak, aby v nás Otec viděl tvář svého Slova. To je cesta, po které musíme kráčet, abychom došli k cíli a zaujali místo, které pro nás Ježíš připravil v nebi.

Mezi Ježíšovými velkými city, které máme napodobovat, se uvádí jeho úplná závislost na Otci a plné podřízení jeho vůli, což nám zaručuje, že jeho slovo je slovem Otce: „*Neboť já jsem nemluvil sám ze sebe, ale Otec, který mě poslal, ten mi dal příkaz, co mám říkat a co hlásat. A já vím, že jeho příkaz je věčný život. Co tedy já mluvím, mluvím tak, jak mi to pověděl Otec*“ (Jan 12,49-50). Slovo věčně plozené Otcem přijalo všechno od něho; právem proto tvrdí, že všechno, co nám zvěstuje, mu řekl Otec a že všechno, co nám předává, je Otcovo slovo.

Nám tedy jen zbývá následovat s vírou toto slovo věčného života; následovat je s vírou a s po-

korou dítěte, které se s vědomím své vlastní slabosti odevzdává do náruče otce; a tam odpočívá a klidně spí, neboť ví, že otec ho drží, brání a vede na místo odpočinku; a jestliže jednoho dne ura-

zí svého otce tím, že přestoupí některé z jeho přikázání, důvěruje v jeho lásku, utíká se k němu, s pokorou vyzná svůj pád, doufá v jeho odpuštění a se stejnou důvěrou jako dříve se vrhá do jeho náruče. Před Bohem jsme všichni děti. On

je Otcem velké lidské rodiny: konejší nás v náruči své prozřetelnosti a vede nás po cestách lásky. Kéž bychom nechtěli sejít z této cesty a neodloučili se od jeho otcovské náruče! Tak naše naděje spočívá v Bohu, v jeho slově, v jeho otcovské lásce, v jeho spasitelské ruce. Jako děti odevzdané do jeho náruče, jisti jeho nekonečným milosrdenstvím, víme, že naše důvěra nebude zklamána.

Ave Maria!

(Pokračování)

Přeložil P. Štěpán M. Filip OP

Zázrak na přímluvu fatimských dětí?

Rozhovor s P. Luisem Kondorem SVD

Slyšeli jsme, že na přímluvu bl. Františka a Hyacinty se stal další zázrak. Můžete o tom říci něco bližšího?

16. května 1999 se ve Švýcarsku narodilo první dítě jednoho portugalského přistěhovalce. Když bylo dítěti 34 dnů, upadlo do komatu a byla u něho zjištěna silná cukrovka. Od toho dne bylo napojeno na přístroj pro automatickou dodávku inzulínu, který mohl být odpojen jen při koupání. Rodiče byli v nemocnici vyškoleni v obsluze tohoto přístroje, aby dítě mohlo být doma. Současně jim bylo vysvětleno, že tato nemoc je nevyléčitelná.

V lednu 2000 mělo být dítě ve své vlasti pokřtěno. Tehdy se rodiče doslechli, že na přímluvu obou dětí-vizionářů se stal zázrak, který uznala kongregace pro blahorečení a svatořečení. Domnívali se, že když děti mohly pomoci staré ženě, mohly by pomoci i jejich dítěti, a to tím spíše, že samy zemřely jako

děti. Proto se začali s celou rodinou k fatimským dětem modlit. Dítě po křtu donesli do Fatimy a položili v bazilice na hrob Františka a Hyacinty. Ale ten den se nestalo nic a oni se vrátili do Švýcarska. Mezitím bylo stanoveno datum pro blahorečení dítěti, 13. květen 2000, a do Fatimy přijel Jan Pavel II.

Protože rodina neměla možnost účastnit se blahorečení ve Fatimě, sledovala matka spolu s tchyní slavnostní obřad v televizi. Tchyně vypráví: „Snacha se pojednou zvedla a přinesla dítě z postýlky k obrazovce. Poklekla a v pohnutí pozvedla dítě před obrazovkou ve chvíli, když papež na závěr uděloval požehnání. Neříkala přitom nic, ale my jsme všichni byli velice pohnuti a naplnila nás velká naděje.“

Od tohoto okamžiku začal inzulínový přístroj vykazovat zcela jiné hodnoty než dosud. Matku to znepokojilo, ihned odnesla dítě k lékařům a ti byli toho názoru, že přístroj může být odpojen. Udělal to však teprve v červnu primář v nemocnici, když bylo dítě na kontrole. Od té doby více než čtyři roky dítě už nepotřebovalo žádný inzulín a lékařská vyšetření prokázala, že dítě není diabetik a je zcela zdravé.

Tento zázrak musí být nyní příslušnými místy prošetřen. Jak to pokračuje?

Jako vicepostulátor podal jsem v Římě o případu zprávu a Kongregace nařídila, aby biskup v místě, kde k zázraku došlo, zahájil kanonický proces, opatřil svědecké výpovědi a dokumentaci. Protože většina svědků jsou Portugalci, udělil místní biskup povolení, aby proces byl veden v diecézi Leiria-Fatima. To se stalo v rekordním čase: Proces byl zahájen 13. října a ukončen 15. listopadu 2004. ▶

LITURGICKÁ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

protože vidí, a přece nevidí, slyší, a přece neslyší, ani nerozumějí. Plní se na nich Izaiášovo proroctví:

„Budete stále poslouchat, a neporozumíte, ustavičně budete hledět, a nevidíte. Otupělo totiž srdce tohoto lidu. Uši mají nedoslýchavé a oči zavřeli, aby očima neviděli, ušima neuslyšeli, srdcem neporozuměli a neobrátili se – a já je neuzdravil.“ Ale blahoslovené jsou vaše oči, že vidí, a vaše uši, že slyší. Amen, pravím vám: Mnoho proroků a spravedlivých toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli. Vy tedy poslyšte, jaký je smysl podobenství i rozsévání. Když někdo slyší slovo o (Božím) království a nechápe, přijde ten Zlý a obere ho o to, co bylo v jeho srdci zaseto: to je ten, u kterého bylo zaseto na okraj cesty. Na skalnatou půdu bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a hned ho s radostí přijímá, ale nemá v sobě kořen a je nestálý. Když pak pro to slovo nastane soužení nebo pronásledování, hned odpadne. Do trní bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší, ale světské starosti a záliba v bohatství slovo udusí, takže zůstane bez užitku. Do dobré půdy bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a chápe, takže přináší užitek, a vydá jeden stonásobný, druhý šedesátinásobný, jiný třicetinásobný.“

► *Jestliže příslušná místa potvrdí nadpřirozený charakter uzdravení, nebude nic stát v cestě svatořečení obou dětí. Je možno říci, kdy by mohlo ke svatořečení dojít?*

Letěl jsem ještě týž den se zapečetěnými akty procesu do Říma a 16. listopadu jsem dal procesu požehnat Janem Pavlem II. po mši svaté v jeho soukromé kapli.

Ještě týž den jsem předal proces Kongregaci pro blahořečení a svatořečení. Proces byl otevřen během 24 hodin a má svůj normální průběh. Jeho autenticita byla již uznána a nyní musí relátor vypracovat tzv. „Positio“. Pak bude všechno předloženo lékařské komisi, která o případu rozhodne. Jestliže lékaři usoudí, že toto uzdravení podle stavu současné vědy nemá přirozené vysvětlení, může církev prohlásit, že se na přímluvu bl. Františka a Hyacinty stal zázrak. Tím se současně otevírá brána pro svatořečení těchto dětí.

Betendes Gottes Volk 1/2005

KŘESŤANSTVÍ JE POSLEDNÍ BAŠTA PROTI MORÁLNÍ ZKÁZE

Američtí Židé se postavili na obranu křesťanské víry proti předsudkům v médiích, u politiků a vědců. Založili k tomu cíli organizaci „Židé proti antikřesťanským pomluvám“. Chtějí informovat veřejnost o skutečném významu křesťanské víry. Organizaci budou podporovat četní rabíni, umělci, vědci a kulturní činitelé. Tito Židé od ortodoxních až po nevěřící oceňují křesťanství jako poslední baštu proti mravní zkáze USA. Solidarizují se především s konzervativními křesťany v Izraeli. „I kdyby se na ně společnost dívala jako na malomocné, v našich očích jsou to hrdinové, prohlásil novinář Don Feder z Bostonu. Americkým soudům vytýkají dvojí tvář. Na jedné straně je možno se hlásit ke Karlu Marxovi, ale vánoční jesličky jsou na státní půdě zakázány.

ŽÁDNÁ NÁBOŽENSKÁ SVOBODA V TURECKU

Vatikánský velvyslanec v Ankaře Mons. Edmond Farhat řekl italské agentuře Ansa, že deklarovaná „laická demokracie“ a „náboženská svoboda“ existuje v Turecku pouze na papíře. Zákon je využíván tak, aby křesťany nepřipustil k takové svobodě, jaké požívají nekřesťanská náboženství v Evropě. Podle jeho slov je to země s „institucionalizovanou fobií před křesťanstvím“ podobně jako jiné islámské země.

Kat-net

ŘÍMSKÁ DIECÉZE ZVEŘEJNILA MODLITBU ZA BLAHOŘEČENÍ JANA PAVLA II.:

Nejsvětější Trojice, děkujeme ti, že jsi darovala Církvi papeže Jana Pavla II. a že v něm zazářila Otcova něžnost, sláva Kristova Kříže a lesk Duchy Svatého. On se zcela odevzdal tvému nekonečnému milosrdenství a mateřské přímluvě Panny Marie, dal nám živý obraz Ježíše Krista, Dobrého pastýře, a ukázal nám svatost jako nejvyšší měřítko každodenního života a cestu, jak dosáhnout věčného společenství s tebou. Dopřej nám na jeho přímluvu a podle své vůle milost..., o kterou tě prosíme v naději, že bude brzy přijat do počtu tvých svatých. Amen.

Liturgická čtení

Neděle 10. 7. - 15. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 55,10-11

Ž 65(64),10abcd.10e-11.12-13.14

Odp.: Lk 8,8 (*Semeno padlo na dobrou půdu a přineslo užitek.*)

2. čt.: Řim 8,18-23

Ev.: Mt 13,1-23

Pondělí 11. 7. - svátek sv. Benedikta

1. čt.: Př 2,1-9

Ž 34(33),2-3.4+6.9+12.14-15

Odp.: 2a (*Ustavičně chci velebit Hospodina.*)

Ev.: Mt 19,27-29

Úterý 12. 7. - ferie

1. čt.: Ex 2,1-15a

Ž 69(68),3.14.30-31.33-34

Odp.: srov. 33 (*Hleďte Pána, ubožáci, a vaše duše bude žít.*)

Ev.: Mt 11,20-24

Středa 13. 7. - nez. pam. sv. Jindřicha

1. čt.: Ex 3,1-6.9-12

Ž 103(102),1-2.3-4.6-7

Odp.: 8a (*Hospodin je milosrdný a milostivý.*)

Ev.: Mt 11,25-27

Čtvrtek 14. 7. - nez. pam. bl. Hroznaty nebo sv. Kamila de Lellis (v plzeňské diecézi: svátek bl. Hroznaty)

1. čt.: Ex 3,13-20

Ž 105(104),1+5.8-9.24-25.26-27

Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Mt 11,28-30

Pátek 15. 7. - památka sv. Bonaventury

1. čt.: Ex 11,10-12,14

Ž 116B(115),12-13.15-16bc.17-18

Odp.: 13 (*Vezmu kalich spásy a budu zývat jméno Hospodinovo. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Mt 12,1-8

Sobota 16. 7. - nez. pam. P. Marie Karmelské (v ostravsko-opavské diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Ex 12,37-42

Ž 136(135),1+23-24.10-12.13-15

Odp.: ... jeho milosrdenství trvá navěky.

Ev.: Mt 12,14-21

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 10. 7.	PO 11. 7.	ÚT 12. 7.	ST 13. 7.	ČT 14. 7.	PÁ 15. 7.	SO 16. 7.
Antifona	1028	1754	1060	1075	1091	1734	1122
Žalm	783	783	786	783	783	783	786
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1426	1061	1076	1091	1734	1123
Antifony	1030	1756	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	813	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1756	1065	1079	1095	1735	1126
Antifona k Zach. kantiku	704	1427	1065	1080	1429	1735	1431
Prosby	1033	1757	1065	1080	1095	1724	1126
Záv. modlitba	704	1427	1065	1428	1429	1430	1431
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	792	1066	1081	1096	1112	1127
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1759	1069	1084	1100	1115	1130
Záv. modlitba	704	1427	1069	1084	1100	1116	1131
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	1024	1039	1426	1071	1085	1101	1736
Antifony	1025	1040	1761	1071	1086	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1761	1072	1087	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1763	1074	1089	1105	1737
Ant. ke kant. P. M.	704	705	1427	1074	1090	1429	705
Prosby	1028	1043	1764	1074	1090	1105	1731
Záv. modlitba	704	704	1427	1075	1428	1429	706
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

NOVINKY

DIALOGY O BOHU 2

Blažena Pešková

Úvahy o aplikaci biblických myšlenek do praktického života, shrnuté do dialogu mezi otcem a synem. Výborný průvodce pro ty, kdo v dnešním světě, plném chaotických názorových proudů, hledají pevnou orientaci v duchu Ježíšova evangelia. Autorka při tom vychází ze své vlastní bohaté pedagogické zkušenosti. První díl vydala autorka v roce 2003.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.,
brož., zúž. A5, 286 stran, 260 Kč*

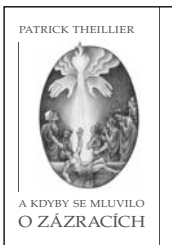

A KDYBY SE MLUVILO O ZÁZRACÍCH

Patrick Theillier

MUDr. Patrick Theillier je vyšetřujícím lékařem osob, jejichž neočekávané uzdravení má vztah k Lurdám. Tato knížka se však nesoustřeďuje pouze na Lurdy, nýbrž je rozšířena také o další mariánské zázraky mimo ně. Autorovi nejde jen o vnější stránku uzdravení, ale chce zde především vyložit, jaký vztah mají zázraky ke křesťanské víře a k Bohu, Otci všech lidí.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.,
brož., A5, 72 stran, 79 Kč*

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

PAMĚŤ A IDENTITA (Rozhovory na přelomu dvou tisíciletí)
Jan Pavel II.

Poslední kniha papeže Jana Pavla II., v níž jsme seznamováni se základními myšlenkami jeho pontifikátu, které se týkají dnešního světa, sjednocující se Evropy, autentického vlastenectví a etických problémů dneška. Papež neskrývá údiv nad tím, jak jej samého i jeho přátele a spolupracovníky dovedla Boží prozřetelnost vždy použít k tomu, aby lidé v církvi převýšili sami sebe.

Karmelitánské nakladatelství, váz., zúž. A5, 168 stran, 199 Kč

POSTAVIT SVĚTLO NA SVÍCEN

Joachim Wanke

Autor se zabývá otázkou, jak lze v dnešní době plodně žít víru a křesťanství. Povzbuzuje k odvaze vyprávět druhým o své víře, neboť na tom do značné míry záleží, jak se bude církev jevit v budoucnu.

Karmelitánské nakladatelství, brož., 180x114 mm, 128 stran, 119 Kč

JÁHNI A MY

Jiří Kaňa

Kniha má hlouběji seznámit naši církev s trvalým jáhenstvím, které je autentickou službou, bez níž se církev může jen stěžít obejit.

Karmelitánské nakladatelství, brož., A6, 120 stran, 99 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**